



Mezinárodní konference Regulace lobbingu v praxi:

zahraniční zkušenosti a česká cesta

Transparency International

Mgr. et Mgr. VĚRA JOURROVÁ
prorektorka pro rozvoj lidských zdrojů a nové technologie

Přístup České republiky k lobbingu

PŘEDKLADATEL

Viáda **předložila** sněmovně návrh zákona 22. 3. 2024.
Zástupce navrhovatele: ministr spravedlnosti.

POSLANECKÁ SNĚMOVNA

Návrh zákona rozeslán poslancům jako tisk [649/0](#) dne 25. 3. 2024.
Návrh zaevidován v systému **eKLEP** pod čj. OVA [410/23](#), PID ALBSCLNJNW48.

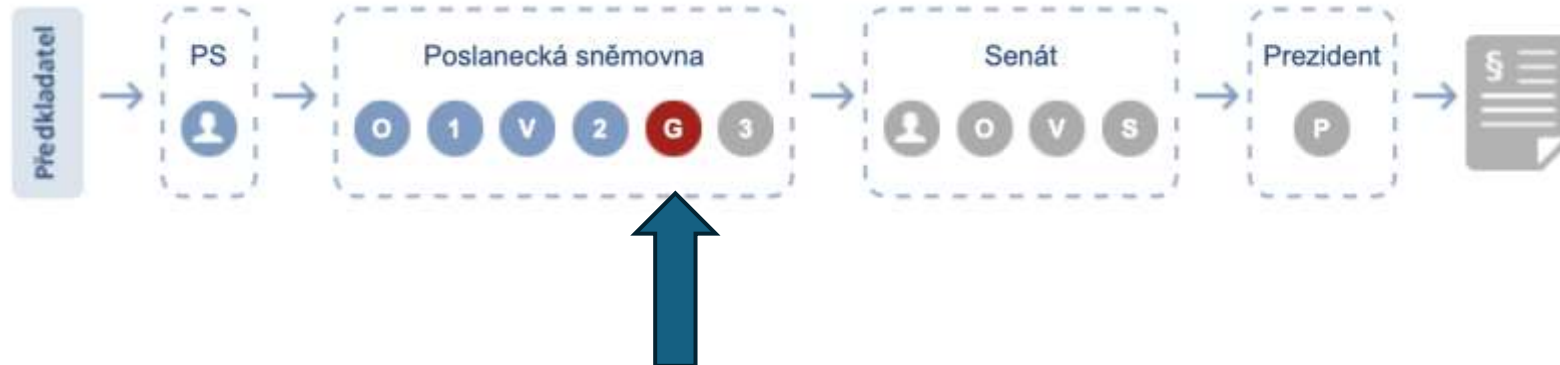
Organizační výbor projednání návrhu zákona **doporučil** 27. 3. 2024 (usnesení č. [253](#)). Určil zpravodaje: [Mgr. Milan Feranec](#) a navrhl [Ústavně-právní výbor](#) jako garanční.

Čtení proběhlo [2. 5. 2024](#) na 101. schůzi.
Návrh zákona **přikázán k projednání** výborům (usnesení č. [983](#)).

- Garanční [Ústavně-právní výbor](#) projednal návrh zákona a vydal 7. 6. 2024 **usnesení** doručené poslancům jako tisk [649/1](#) (*přerušuje projednávání*).
- Garanční [Ústavně-právní výbor](#) projednal návrh zákona a vydal 5. 9. 2024 **usnesení** doručené poslancům jako tisk [649/2](#) (*přerušuje projednávání*).
- Garanční [Ústavně-právní výbor](#) projednal návrh zákona a vydal 1. 10. 2024 **usnesení** doručené poslancům jako tisk [649/3](#) (*přerušuje projednávání*).
- Garanční [Ústavně-právní výbor](#) projednal návrh zákona a vydal 14. 10. 2024 **usnesení** doručené poslancům jako tisk [649/4](#) (*pozměňovací návrhy*).

2. Čtení Návrh zákona **prošel** obecnou rozpravou [29. 10. 2024](#) na 115. schůzi.
Návrh zákona **prošel** podrobnou rozpravou 29. 10. 2024 na 115. schůzi.
Podané **pozměňovací návrhy** zpracovány jako tisk [649/5](#), který byl rozeslán 30. 10. 2024 v 9:48.

- [Ústavně-právní výbor](#) vydal usnesení garančního výboru, které bylo 11. 11. 2024 doručeno poslancům jako sněmovní tisk [649/6](#) (*stanovisko*).



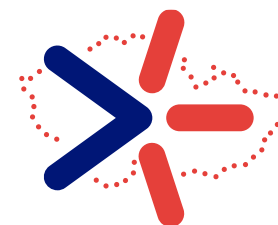
Návaznost na Národní plán obnovy

- Regulace lobbingu je **zásadní reformou**, která je **součástí Národního plánu obnovy České republiky** v hodnotě přes **220 miliard korun**.
- **Klíčovou podmínkou pro získání prostředků** z tohoto plánu je přijetí zákona o lobbingu do 30. června 2025.
- **Nedodržení tohoto termínu** by mohlo vést k tomu, že **Evropská komise pozastaví jednu z devíti plánovaných plateb z Národního plánu obnovy**, dokud nebude slíbená reforma plně provedena.
- Očekává se, že zákon vstoupí v platnost ve druhé polovině roku 2025.

HLAVNÍ PILÍŘE

NPO zahrnuje desítky reform a investic v 7 prioritních oblastech růstu národnosti a škálosti. Společně s nimi všech je
zlepšit fungování Česka pro jeho občany a zvýšit jeho odolnost do budoucna.

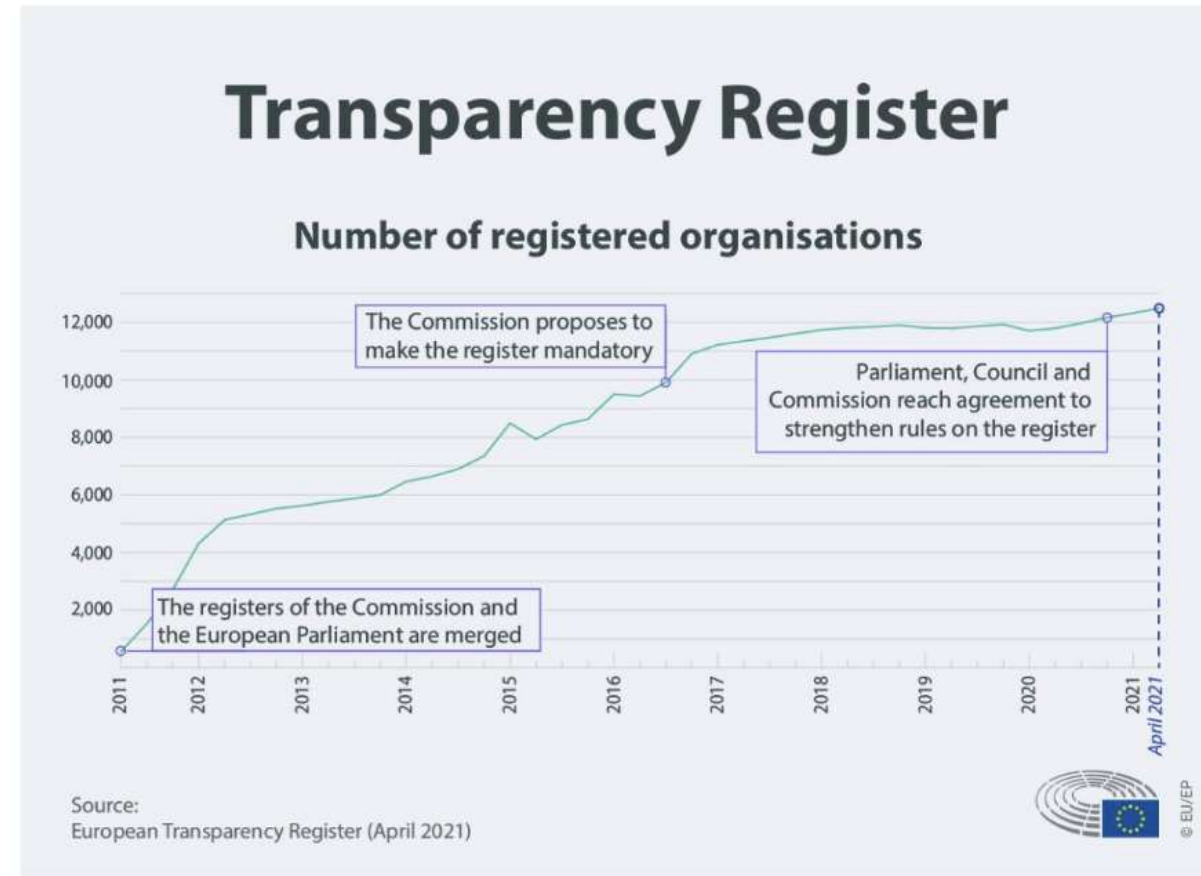
1. DIGITÁLNÍ TRANSFORMACE	37 788,9 mil. Kč
2. FYZIKÁLNÍ INFRASTRUKTURA A ZELENÁ TRANSICE	95 013 mil. Kč
3. VZDĚLÁVÁNÍ A TRH PRÁCE	45 229 mil. Kč
4. INSTITUCE A REGULACE A PODPORA PODNIKÁNÍ V REAKCI NA COVID-19	10 375,1 mil. Kč
5. VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE	10 095 mil. Kč
6. ZDRAVÍ A ODOLNOST OBYVATEL	12 441 mil. Kč
7. REPOWEROU	17 461,3 mil. Kč



**NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY**

Přístup Evropské unie k lobbyingu

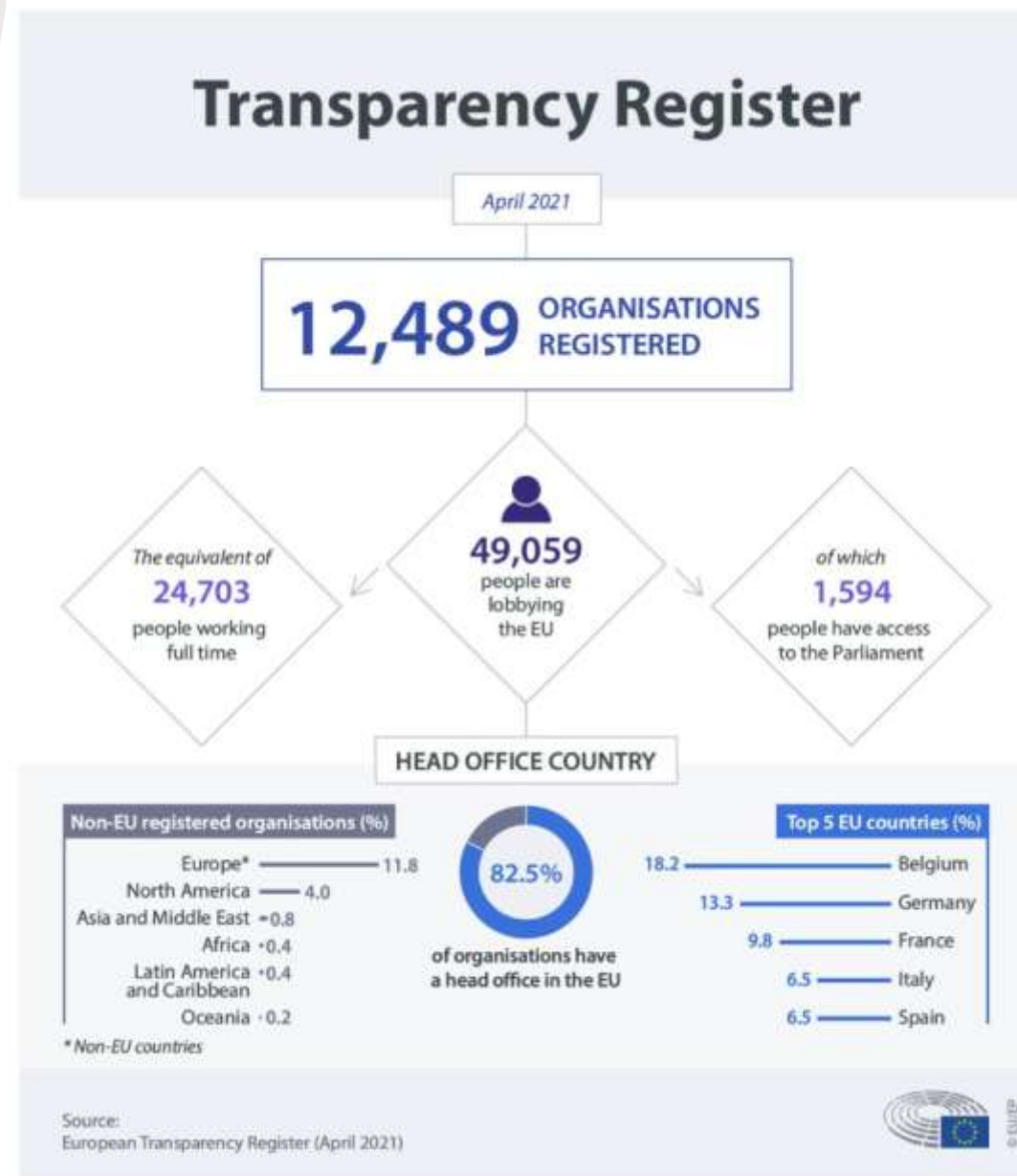
- V Evropské unii (EU) byla na rozdíl od České republiky pravidla pro lobbistické aktivity **výrazněji nastavena v 90. letech 20. století**, kdy byly některé **regulační kompetence přeneseny z členských států na úroveň EU**.
- Na úrovni EU jsou lobbistické aktivity regulovány především prostřednictvím **Registru transparentnosti**, který je **společnou iniciativou Evropského parlamentu, Rady EU a Evropské komise**.



Počet organizací zapsaných v rejstříku transparentnosti

Registr transparentnosti

- **Registr transparentnosti**, který byl **zřízen v červnu 2011**, je **dobrovolnou databází**, v níž zástupci zájmových skupin, včetně lobbistů, organizací a samostatně výdělečně činných osob, zveřejňují své aktivity zaměřené na ovlivňování politiky EU a rozhodovacích procesů.
- Rejstřík transparentnosti vyžaduje, aby žadatelé o registraci poskytli **informace o svých cílech, zdrojích financování a otázkách, které se snaží ovlivnit**.
- **Povinný je pouze pro fyzický vstup do budovy Evropského parlamentu.**
- „**Qatargate**“ v roce 2022 - volání po přísnějších pravidlech transparentnosti
- **Většina členských států EU nemá vlastní regulaci lobbingu.**



Rozdělení organizací zapsaných v rejstříku transparentnosti

Mezinárodní standardy pro regulaci lobbying od TI



A broad definition of lobbying



An open public mandatory register



An enforceable Code of Conduct



A lobbying footprint

Stanovují 4 základní zásady pro řádný právní rámec:

1. **Široká definice lobbyingu**, která zahrnuje všechny organizované zájmové skupiny usilující o ovlivnění rozhodování. Měla by zahrnovat minimálně společnosti, podnikatelská sdružení, organizace občanské společnosti, poradce, právní firmy, think-tanky, akademické instituce a pokud možno i organizované skupiny zaměstnanců a náboženské skupiny.
2. **Otevřený veřejný povinný registr**, v němž musí organizace zveřejňovat klíčové informace, které se jich týkají, jako jsou základní identifikační údaje, zastupované zájmy, zapojené finanční a lidské zdroje, zdroje financování, klienti a případně přidružené organizace.
3. **Vymahatelný kodex chování**, který zakazuje určité chování, jako je poskytování zavádějících informací, placení za přístup, dosahování legislativních výsledků prostřednictvím finančních nebo štědrých darů „quid pro quo“ nebo lhaní o skutečných zájmech, které daná organizace zastupuje (tj. „astroturfing“).
4. **Lobbistická stopa** v podobě otevřeného a přístupného proaktivního zveřejňování schůzek nebo lobbistických aktivit.

Transparentnost lobbování

- Přestože lobbování může mít zásadní vliv na výsledky politiky, **transparentnost zůstává omezená**.
- **17 z 32 zemí OECD s dostupnými údaji (53 %)** poskytuje transparentnost prostřednictvím **veřejně přístupného registru lobbingu**.
- V osmi zemích tyto registry obsahují informace o jménu lobbisty, oblasti zásahu a typu lobbistických aktivit.

How lobbying is regulated in EU countries

April 2021

Mandatory registration

Countries that require registration of lobbyists by law*

Austria
France
Germany
Ireland
Lithuania
Poland
Slovenia

**The region of Catalonia in Spain also requires mandatory registration*

Voluntary registration

Countries offering various incentives for lobbyists to register

Belgium
Italy
the Netherlands
Romania

Self-regulation

Countries with no lobbying rules, but with self-regulation mechanisms set up by the sector

Croatia
Czechia
Denmark
Finland
Latvia
Spain
Sweden

Source:
European Parliament



Regulace lobbingu v zemích EU

A woman in a red jacket is riding a red bicycle through the large stone arches of the Arc de Triomphe in Brussels. The arches are made of dark stone and have ornate carvings. The sky is overcast. In the background, other people can be seen walking through the arches.

Místa pro lobbování v Bruselu

- Place Lux
- Park Cinquantenaire
- Již žádný networking na recepcích, ale fitko
- *“Lobbyists timing their workout schedules to bump into commissioners, to journalists securing a scoop from an adjacent bike at spin class, the EU bubble is catching on to the power of so-called sweatworking.”*

- POLITICO



Děkuji za pozornost!